

_____ *hokimligi*
maktabgacha va maktab ta'limi
boshqarmasi

_____ *maktabgacha va*
maktab ta'limi bo'limi tasarrufidagi
___-umumiy o'rta ta'lim maktabi
tasviriy san'at fani o'qituvchisi
_____ *ning*

20__-20__-o'quv yiliga 5-6-sinf
bo'sh o'zlashtiruvchi o'quvchilar uchun

“Musavvir”

TO'GARAK

HUJJATLARI

To'garak a'zolari haqida ma'lumot

№	Familiya ismi va sharifi	Tug'ilgan sanasi	Sinfi	Manzili (to'liq)	Ota-onasi (Ismi sharifi)	Telefon (uy yoki mobil)	Izoh
1.							
2.							
3.							
4.							
5.							
6.							
7.							
8.							
9.							
10.							
11.							
12.							
13.							
14.							
15.							

16.							
17.							
18.							
19.							
20.							
21.							
22.							
23.							
24.							
25.							
26.							
27.							
28.							
29.							
30.							

O'tkazilgan xona _____

“TASDIQLAYMAN”

MMIBDO‘ _____

**20__-20__-o‘quv yili bo‘sh o‘zlashtiruvchi o‘quvchilar uchun tuzilgan
“Musavvir” nomli to‘garagining
ISH REJASI**

№	Yillik ish reja mavzulari	Soat	Sana	Izoh
1.	Tasviriy san’atning ifoda vositalari haqida suhbat	1		
2.	Kompozitsiya tuzishda ifoda vositalari	1		
3.	Suvosti saltanati tasvirini chizish	1		
4.	Oq va qora ranglardan grafik rasm ishlash	1		
5.	Xotirjam, o‘ychan holatlarni ifodalovchi manzarani tasvirlash	1		
6.	Hajm – haykaltaroshlik asosi. odam haykalini yasash	1		
7.	Oydin tundagi yoki quyoshning botish chog‘idagi daraxtni tasvirlash	1		
8.	Rangtasvir xususiyatlari	1		
9.	Rangtasvir va grafikada manzara. manzara janridagi asarlarni tahlil etish va ijodiy ish	1		
10.	Sharqona shahar tasvirining eskizini ishlash	1		
11.	«Men sevgan hayvon» mavzusida rasm ishlash	1		
12.	«Yangi yil» mavzusida devoriy gazeta ishlash.nazorat ishi	1		
13.	Milliy idishlardan tuzilgan mavzuli naturmort (2–3 ta buyum)ni rangtasvirda ishlash	1		
14.	Xotiradan naturmort kompozitsiyasini ishlash	1		
15.	Badiiy bezak grafikasi	1		
16.	Navro‘z bayramiga bag‘ishlangan kompozitsiya ishlash	1		
17.	«Men sevgan qahramon» mavzusida portret ishlash	1		
18.	“Yozgi taassurotlarim” mavzusida kompozitsiya ishlash	1		
19.	Kuz manzarasini ishlash	1		
20.	Mayda plastikada milliy obrazlar haykalini yasash	1		
21.	Kuz mavzusida ijodiy natyurmort ishlash	1		
22.	Fluid art uslubida abstrakt kompozitsiya yaratish	1		
23.	Harakatdagi odam tasvirini ishlash	1		
24.	Siluet mavzusida rasm ishlash	1		
25.	Badiiy asarga illyustratsiya ishlash	1		
26.	Erkin mavzuda komiks ishlash	1		
27.	Sharq miniatyura san’ati	1		
28.	Sirk mavzusida kompozitsiya ishlash	1		
29.	Pop art uslubida hayvonlar tasvirini ishlash	1		
30.	3D uslubida rasm ishlash	1		
31.	Mozaika uslubida tasvir ishlash	1		
32.	Turli materiallardan va texnikalardan foydalanib kinetik haykal yasash	1		
33.	Tadbir uchun emblema yaratish	1		
34.	Koinot mavzusidagi abstrakt kompozitsiyani kompyuter grafikasida chizish	1		

Sana: “ ” _____ 20__-yil. Sinflar: _____ To‘garak rahbari: _____

Mavzu: Tasviriy san‘atning ifoda vositalari haqida suhbat

Ta‘limiy maqsad: ifodaviy tili sifatida kompozitsiya, chiziq, dog‘, rang, hajm, shakl, fazo, faktura tushunchalari, taniqli yirik musavvirlar asarlarining tahlilini tushuntirish va ular rangtasvir, grafika, haykaltaroshlik, san‘atshunoslik asoslari bo‘limlari orqali amalga oshirish.

Tarbiyaviy maqsad: tasviriy san‘atning ifodaviy vositalari sifatida rangtasvirda rang, surtma, chiziq, rang dog‘lari, rangdor va yorug‘lik kontrastlari haqida tuchuncha berish, grafikada chiziq, shtrix, kontur, tus, oq-qora dog‘lardan foydalanish ko‘nikmalarini shakllantirish.

Rivojlantiruvchi maqsad: o‘quvchilarning badiiy ijodiy qobiliyatlari, badiiy - estetik didlarini o‘stirish, tasviriy malakalarini va mantiqiy fikrlash qobiliyatini rivojlantirish.

Mashg‘ulot metodi: tushuntirish, savol-javob, suhbat, amaliy, yangi bilim beruvchi, bilimlarni mustahkamlovchi.

Jihozi: darslik, tarsviriy san‘at mavzuga doir ko‘rgazmalar, rasmlar, qalamlar, proyektor, tarqatma materiallar, o‘quv qurollari, elektron materiallar.

O‘quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiyalar elementlari:

O‘zini o‘zi rivojlantirish kompetensiyasi:

o‘qib-o‘rganish uchun fan to‘garaklariga qatnashish.

Ijtimoiy faol fuqarolik kompetensiyasi:

mahallada tashkil etilgan hasharlarda, shanbaliklarda faol ishtirok etish.

I. Mashg‘ulotning borishi:

Tasviriy san‘atning ifodaviy vositalari va ifodaviy tilini tushunish va undan tasviriy-ifodaviy faoliyatda o‘rinli foydalanish muhim ahamiyatga ega. Tasviriy san‘atning ifodaviy tili sifatida kompozitsiya, chiziq, dog‘, rang, hajm, shakl, fazo, faktura tushunchalari, taniqli yirik musavvirlar asarlarining tahlili egallaydi va ular rangtasvir, grafika, haykaltaroshlik, san‘atshunoslik asoslari bo‘limlari orqali amalga oshiriladi. Tasviriy san‘atning ifodaviy vositalari sifatida rangtasvirda rang, surtma, chiziq, rang dog‘lari, rangdor va yorug‘lik kontrastlari, grafikada esa, chiziq, shtrix, kontur, tus, oq-qora dog‘lardan foydalaniladi. Tabiatda har bir buyum va narsalar o‘z rangiga ega. Bu ranglarda yorug‘-soylar juda katta o‘rin tutadi. Rangtasvir ifoda vositalari Rang havoning holati, fazodagi joylashuvi, boshqa rang tulari ta‘sirida o‘zgarishi mumkin. Borliqning haqiqiy go‘zallik boyligi – rang hisoblanadi. Rassom turli-tumanlik kayfiyatini, rangdorlik his-tuyg‘usi, bo‘yoqlar birikmasi, iliq va sovuq ranglar monandligi orqali ifodalaydi va asarlarida shodlik tuyg‘usi, umid-orzular, xavotirlik, qayg‘u-g‘amginlik kabi insoniy hissiyotlarni ochib beradi. Rangtasvir asari yaratishda rang surtmalari ifoda vositasi sifatida qo‘llaniladi. Rassomlar rangtasvirda rang surtmalarining turli shakllaridan foydalanadilar. Bu surtmalar rassomning ish uslubini belgilab beradi. Mashhur rassom Van Gog «San-Maridagi dengiz» asarini yaratishda rang surtmalarini o‘rinli qo‘llaganini ko‘rishimiz mumkin. Issiq va sovuq gammadagi ranglar ko‘proq manzara janrida qo‘llaniladi. Quyoshning botishi, issiq kun, yoz, kuz mavzulari issiq ranglarda tasvirlansa, qish, qor, ayozli kun manzaralari sovuq ranglarda tasvirlanadi. Manzara janrida O‘.Tansiqboyevning «Angren – Qo‘qon tog‘ yo‘li» nomli asarini misol tariqasida keltirish mumkin. Portret janrida rassom R.Choriyevning «Keksa» portreti sovuq ranglar ustuvorligida ishlangan. Rangtasvir san‘atining mashhur vakillaridan Leonardo da Vinchi, Rafael Santi, Rembrandt, Karl Bryullov, Anri Matiss, Albrext Dyurer, o‘zbekistonlik rangtasvir ustalaridan O‘rol Tansiqboyev, Abdulhaq Abdullayev, Rahim Ahmedov, Malik Nabiye, Ro‘zi Choriyev, Javlon Umarbekov, Bahodir Jalolov, Alisher Mirzayev, Akmal Ikromjonov, Akmal Nur va boshqa bir qancha rassomlarni aytish mumkin.

Van Gog. «San-Maridagi dengiz»

II. Amaliy ish: Tasviriy san‘atning qanday ifodaviy vositalarini bilasiz?

III. Mustahkamlash:

Tasviriy san‘atning ifodaviy tili haqida so‘zlab bering.

IV. Baholash: to‘garak a‘zolarini yutuq va kamchiliklarini muxokama qilish, mashg‘ulotda faol qatnashgan o‘quvchilar rag‘batlantirish.

V. Uyga vazifa: mavzuga doir tasvirlar bilan ishlash.

Sana: “ ” 20__-yil. Sinflar: _____ To‘garak rahbari: _____

Mavzu: Kompozitsiya tuzishda ifoda vositalari

Ta’limiy maqsad: ifodaviy tili sifatida kompozitsiya, chiziq, dog‘, rang, hajm, shakl, fazo, faktura tushunchalari, taniqli yirik musavvirlar asarlarining tahlilini tushuntirish va ular rangtasvir, grafika, haykaltaroshlik, san’atshunoslik asoslari bo‘limlari orqali amalga oshirish.

Tarbiyaviy maqsad: tasviriy san’atning ifodaviy vositalari sifatida rangtasvirda rang, surtma, chiziq, rang dog‘lari, rangdor va yorug‘lik kontrastlari haqida tushuncha berish, grafikada chiziq, shtrix, kontur, tus, oq-qora dog‘lardan foydalanish ko‘nikmalarini shakllantirish.

Rivojlantiruvchi maqsad: o‘quvchilarning badiiy ijodiy qobiliyatlari, badiiy - estetik didlarini o‘stirish, tasviriy malakalarini va mantiqiy fikrlash qobiliyatini rivojlantirish.

Mashg‘ulot metodi: tushuntirish, savol-javob, suhbat, amaliy, yangi bilim beruvchi, bilimlarni mustahkamlovchi.

Jihozi: darslik, tarsviriy san’at mavzuga doir ko‘rgazmalar, rasmlar, qalamlar, proyektor, tarqatma materiallar, o‘quv qurollari, elektron materiallar.

O‘quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiyalar elementlari:

Milliy va umummadaniy kompetensiya:

yurish-turishda milliy va madaniy me‘yorlarga amal qilish.

Matematik savodxonlik, fan va texnika yangiliklaridan xabardor bo‘lish

hamda foydalanish kompetensiyasi:

shaxsiy, iqtisodiy munosabatlarda hisob-kitob bilan ish yuritishni bilish.

I. Mashg‘ulotning borishi:

Kompozitsiya tuzishdan maqsad – mavzuga muvofiq keladigan elementlarni tanlab olib, ularning qismlari o‘rnini almashtirish, yangi detallar kiritish orqali original mazmuni ifodalovchi ijodiy ishlarni bajarishdan iborat. Kompozitsiyaning asosiy vositalari, tushunchalari va ularning ifodalanishi haqida to‘liq ma’lumot olinadi. Masalan, kompozitsiya vositalaridan biri format hisoblanadi, uning uchta ko‘rinishi mavjud: yotiq holati (gorizontal), tik holati (vertikal) va kvadrat shaklida bo‘ladi. Rassomlarning turli holatdagi formatda tasvirlangan asarlari, masalan, R. Ahmedov ning «Anorlar», S. Abdullayevning «Navoiy va Husayn Boyqaro», N. Oripovaning «Bahor», A. Kuindjining «Qayinzorda» kompozitsiyaning ifoda vositasi tahliliga misol bo‘la oladi. Kompozitsiya vositalaridan biriga makon tushunchasi kiradi, ular ko‘p planli va bir planli ko‘rinishda bo‘ladi. Vositalardan yana biri, kompozitsiya markazi – mutanosiblik, dinamika va statika, rang, yorug‘-soya, kontrast, ritm, dekorativlik va yaxlitlik kabi tushunchalarni o‘z ichiga oladi. O‘zbekiston rassomlari ijodida barcha kompozitsiya ifoda vositalarini kuzatishimiz mumkin.

R. Ahmedov. «Anorlar»

S. Abdullayev. «Navoiy va Husayn Boyqaro»

N. Oripova. «Bahor»

II. Amaliy ish: Haykaltaroshlikda hajm vosita sifatida qanday ahamiyatga ega?

III. Mustahkamlash:

Topshiriq. Tasviriy san’atga oid materiallarni yig‘ishni davom ettirish. Yashash joyidagi san’at asarlari (grafika, rangtasvir, haykal, amaliy san’at asarlari)ni kuzatish va ularning badiiy obrazini tahlil qilish.

IV. Baholash: to‘garak a’zolarini yutuq va kamchilliklarini muxokama qilish, mashg‘ulotda faol qatnashgan o‘quvchilar rag‘batlantirish.

V. Uyga vazifa: Amaliy san’atning ifodaviy vositalari haqida nimalarni bilasiz?

Sana: “ ” _____ 20__-yil. Sinflar: _____ To‘garak rahbari: _____

Mavzu: Suvosti saltanati tasvirini chizish

Ta’limiy maqsad: ifodaviy tili sifatida kompozitsiya, chiziq, dog‘, rang, hajm, shakl, fazo, faktura tushunchalari, taniqli yirik musavvirlar asarlarining tahlilini tushuntirish va ular rangtasvir, grafika, haykaltaroshlik, san’atshunoslik asoslari bo‘limlari orqali amalga oshirish.

Tarbiyaviy maqsad: tasviriy san’atning ifodaviy vositalari sifatida rangtasvirda rang, surtma, chiziq, rang dog‘lari, rangdor va yorug‘lik kontrastlari haqida tuchuncha berish, grafikada chiziq, shtrix, kontur, tus, oq-qora dog‘lardan foydalanish ko‘nikmalarini shakllantirish.

Rivojlantiruvchi maqsad: o‘quvchilarning badiiy ijodiy qobiliyatlari, badiiy - estetik didlarini o‘stirish, tasviriy malakalarini va mantiqiy fikrlash qobiliyatini rivojlantirish.

Mashg‘ulot metodi: tushuntirish, savol-javob, suhbat, amaliy, yangi bilim beruvchi, bilimlarni mustahkamlovchi.

Jihozi: darslik, tarsviriy san’at mavzuga doir ko‘rgazmalar, rasmlar, qalamlar, proyektor, tarqatma materiallar, o‘quv qurollari, elektron materiallar.

O‘quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiyalar elementlari:

O‘zini o‘zi rivojlantirish kompetensiyasi:

o‘qib-o‘rganish uchun fan to‘garaklariga qatnashish.

Ijtimoiy faol fuqarolik kompetensiyasi:

mahallada tashkil etilgan hasharlarda, shanbaliklarda faol ishtirok etish.

Milliy va umummadaniy kompetensiya:

yurish-turishda milliy va madaniy me‘yorlarga amal qilish.

I. Mashg‘ulotning borishi: Insoniyat qadimdan hayvonot olami va tabiat bilan chambarchas bog‘liq holda hayot kechirib keladi. Shuning uchun musavvirlar azaldan tabiat go‘zalliklarini, hayvonot olamini jonli bo‘yoqlarda tasvirlab, kishilarga ma’naviy ozuqa berishga harakat qilganlar. Shunday musavvirlar borki, ular ko‘proq hayvonot olamini o‘z asarlarida tasvirleydilar. Bunga A.Matisning «Qizil baliqlar» asari va G‘. Abdurahmonovning «Baliqli naturmort» asarlari misol bo‘la oladi. Taniqli rassomlarimiz tomonidan yaratilgan ushbu asarlarni kuzatganimizda bevosita tabiatga bo‘lgan munosabat va unga bo‘lgan qiziqishlar o‘zgaradi. Albatta, suvosti saltanatida turli xil baliqlar, suv toshbaqalari, suvosti o‘simlik va jonivorlari yashaydi. Berilgan rasm orqali tasviriy obraz kompozitsiyasini tasavvur qilib, qalamda yaratishga harakat qilamiz. Suvosti saltanati to‘g‘risida barchangiz yaxshi tasavvurga egasiz. Suvosti baliqlari rasmini ishlash nihoyatda zavqli. Biz baliq tasvirini bosqichma-bosqich chizish orqali amalga oshiramiz.

II. Amaliy ish: Suvosti saltanati to‘g‘risida nimalarni bilasiz?

III. Mustahkamlash:

1. Suvosti jonivorlaridan qaysi birlarini bilasiz?

2. Baliqlar bizga qanday foyda keltiradi?

IV. Baholash: to‘garak a‘zolarini yutuq va kamchilliklarini muxokama qilish, mashg‘ulotda faol qatnashgan o‘quvchilar rag‘batlantirish.

V. Uyga vazifa: mavzuga doir tasvirlar bilan ishlash.

Maktab MMIBDO ‘ _____ sana _____ 20__ yil

vab-saytimiz: Zokirjon.com

Zokirjon.com vab-sayti orqali o'zingiz uchun kerakli ma'lumotlarni yuklab oling.

+99890-530-00-68 nomerga telegramdan yozishingiz yoki telegramdan nza4567 izlab telegramga murojaat qilishingiz so'raladi. Telegramda murojaatingizga o'z vaqtida javob beriladi.

Hujjat word variant doc formatda beriladi.

40 listdan iborat tasviriy san'at fanidan 5-6-sinflar uchun bo'sh o'zlashtiruvchi o'quvchilarga 34 soatli to'garakni to'liq holda olish uchun telegramdan yozing.

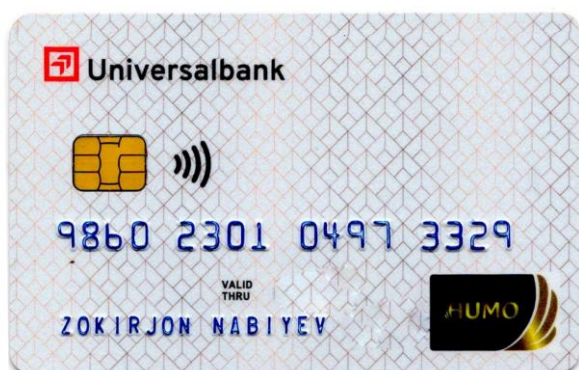

Telegram kanalimiz:

@Maktablar_uchun_hujjatlar

To'lov uchun: **HUMO 9860230104973329**

Plastik egasi Nabiyev Zokirjon

DIQQAT!!!

Sizga bu **OMONAT** qilib beriladi.
To'liq holda olganingizdan so'ng:
Faqat o'zingiz uchun foydalaning.
Hech kimga bermang hattoki eng yaqin insoningizga ham.
Internet orqali vab-saytlarga joylamang.
Kanal va gruppalariga tarqatmang.

**OMONATGA
HIYONAT QILMANG.**

Bizni hizmatdan foydalanib qulay imkoniyatga ega bo'ling!
Bizda maktablar uchun quydagi hujjatlar mavjud

- 1. 1-11-Sinflar uchun sinf soati ish reja va konspektlari**
- 2. 1-11-Sinflar uchun barcha fanlardan to'garak hujjatlari**
- 3. Sinf rahbar hujjatlari**
- 4. Metodbirlashma hujjatlari**
- 5. Ustama hujjatlari**
- 6. 1-11-Sinflar uchun barcha fanlardan konspektlar**
- 7. 1-11-Sinflar uchun Ish rejalar (Taqvim mavzu rejalar)**
- 8. Maktab ish hujjatlari**
- 9. Direktor ish hujjatlari**
- 10. MMIBDO' ish hujjatlari**
- 11. O'IBDO' ish hujjatlari**
- 12. Psixolog hujjatlari**
- 13. Xotin-qizlar qo'mitasi ish hujjatlari**
- 14. Kutubxona mudirasi ish hujjatlari**
- 15. Besh tashabbus hujjatlari**
- 16. Ochiq dars ishlanmalar, taqdimotlar, slaydlar**